

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la Serviciul Vamal**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la Serviciul Vamal.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la Serviciul Vamal**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Obiectul și sfera de reglementare**

(1) Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea Serviciului Vamal, regimul serviciului vamal, precum și statutul special al colaboratorilor vamali.

(2) Activitatea vamală este un gen special de activitate în cadrul serviciului public prin care se exercită funcțiile, atribuțiile și drepturile colaboratorilor vamali, fiind inclusă în sistemul organelor de drept și al organelor securității statului.

Articolul 2. Cadrul juridic

Activitatea Serviciului Vamal se desfășoară în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000, prezentei legi, altor acte legislative și normative care reglementează activitatea vamală, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 3. Principiile activității în cadrul Serviciului Vamal

Principiile activității Serviciului Vamal sînt legalitatea, imparțialitatea, independența, profesionalismul, integritatea, vigilența, transparența, abnegația, motivarea și creșterea în carieră.

**Capitolul II
ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SERVICIULUI VAMAL****Articolul 4. Misiunea Serviciului Vamal**

Serviciul Vamal are misiunea de a asigura securitatea economică a statului prin colectarea eficientă a taxelor și impozitelor, combaterea încălcărilor vamale, totodată facilitînd comerțul internațional și protejînd societatea, precum și aplicînd uniform și imparțial legislația vamală.

Articolul 5. Funcțiile de bază

Funcțiile de bază ale Serviciului Vamal constau în:

- a) aplicarea legislației vamale;
- b) facilitarea comerțului;
- c) asigurarea respectării reglementărilor vamale la trecerea mărfurilor, mijloacelor de transport și persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova;
- d) perceperea drepturilor de import și a drepturilor de export, vămuirea mărfurilor;
- e) controlul și supravegherea vamală.

Articolul 6. Atribuțiile principale ale Serviciului Vamal

Pentru realizarea funcțiilor de bază care îi revin, Serviciul Vamal:

- a) participă la elaborarea propunerilor pentru modificarea și completarea legislației vamale și implementează aceste reglementări;
- b) asigură respectarea legislației vamale și fiscale; apără drepturile și interesele legitime ale persoanei în cadrul activității vamale;
- c) contribuie, în limitele competenței, la asigurarea securității economice a statului;
- d) apără interesele economice ale statului;
- e) aplică procedeele vamale de reglementare a relațiilor economice și comerciale;
- f) încasează drepturile de import și drepturile de export;
- g) participă la elaborarea măsurilor de politică economică referitor la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală și aplică aceste măsuri;
- h) luptă împotriva contrabandei, a încălcării reglementărilor vamale și legislației fiscale care se referă la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, curmă trecerea ilegală peste frontiera vamală a substanțelor narcotice, armamentului, obiectelor de artă, obiectelor de valoare istorică și arheologică, obiectelor proprietate intelectuală, speciilor de animale și plante (derivate și părți ale lor) pe cale de dispariție, altor mărfuri;
- i) contribuie la prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și a terorismului internațional;
- j) exercită și perfecționează controlul vamal, efectuează vămuirea, creează condiții pentru accelerarea traficului de mărfuri peste frontiera vamală;
- k) asigură dezvoltarea serviciilor electronice în domeniul serviciului vamal;
- l) contribuie și participă la elaborarea statisticii vamale a comerțului exterior și a statisticii vamale speciale;
- m) contribuie la realizarea măsurilor de apărare a securității statului, de asigurare a ordinii publice și morale, de apărare a vieții și sănătății oamenilor, de ocrotire a florei și faunei, a întregului mediu înconjurător, de protecție a pieței interne;

n) exercită controlul vamal asupra valorilor valutare, în limitele competenței;

o) asigură îndeplinirea obligațiilor internaționale ale statului în domeniul vamal; participă la elaborarea acordurilor internaționale în domeniul vamal, la colaborarea cu organele vamale, cu alte autorități publice din străinătate, cu organizațiile internaționale în domeniul vamal;

p) efectuează cercetări științifice, oferă consultații în domeniu;

q) dezvoltă baza tehnico-materială și socială a organelor vamale, creează condiții pentru activitatea colaboratorilor vamali;

r) gestionează sistemul de certificare a originii, în cazurile stabilite de Guvern, inclusiv certifică originea mărfurilor și eliberează contra plată certificate de origine la exportul mărfurilor;

s) desfășoară activitățile necesare pentru administrarea riscurilor;

t) asigură diseminarea legislației vamale și accesul la informații de interes public;

u) dezvoltă parteneriatul public-privat în domeniul vamal și colaborează cu mediul de afaceri;

v) exercită alte atribuții stabilite de legislație.

Articolul 7. Drepturile generale ale Serviciului Vamal

În exercitarea atribuțiilor sale, Serviciul Vamal dispune de următoarele drepturi generale:

a) să exercite controlul asupra legalității introducerii/scoaterii mărfurilor și a mijloacelor de transport în/din teritoriul vamal al țării;

b) să emită, în limitele competenței sale, acte normative executorii pentru toate persoanele juridice și fizice, acte normative care reglementează activitatea de întreprinzător. La elaborarea actelor normative care reglementează activitatea de întreprinzător se va întocmi actul de analiză a impactului de reglementare;

c) să solicite și să primească de la persoanele juridice și fizice informația și documentele necesare în scopuri vamale;

d) să prezinte propuneri privind perfecționarea legislației în vigoare ce țin de activitatea vamală;

e) să înainteze propuneri referitor la crearea, în modul stabilit, a laboratoarelor vamale, instituțiilor de învățământ, centrelor de calcul, întreprinderilor poligrafice, de construcții și exploatare, altor subdiviziuni cu statut de întreprindere de stat, ce vor activa conform principiului de autogestiune, contribuind la îndeplinirea funcțiilor organelor vamale;

f) să efectueze, în modul stabilit, auditul activității economice externe a agenților economici după efectuarea vămuirii mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe.

Articolul 8. Structura Serviciului Vamal

(1) Serviciul Vamal este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor.

(2) Serviciul Vamal include:

- a) aparatul central;
- b) birourile vamale, ca subdiviziuni teritoriale cu personalitate juridică aflate în subordinea aparatului central;
- c) posturile vamale, ca subdiviziuni teritoriale fără personalitate juridică aflate în subordinea birourilor vamale.

(3) Aparatul central al Serviciului Vamal și birourile vamale sînt persoane juridice de drept public, dispun de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale și sînt finanțate de la bugetul de stat și dispun de venituri colectate.

(4) Regulamentul privind organizarea și funcționarea, structura și efectivul-limită ale Serviciului Vamal se aprobă prin hotărîre a Guvernului.

(5) Serviciul Vamal creează comitete consultative. Comitetul Consultativ este un organ consultativ de facilitare a comerțului internațional, care are drept scop promovarea unui dialog și parteneriat între organele vamale și comunitatea de afaceri în vederea asigurării transparenței și implementării celor mai bune practici internaționale în domeniul vamal. Componenta și modul de luare a deciziilor în cadrul comitetului se stabilește prin ordinul directorului.

(6) În cadrul Serviciului Vamal pot fi create comisii și grupuri de lucru pe diverse probleme, în care vor fi incluși specialiști din domeniile respective.

Articolul 9. Conducerea Serviciului Vamal

(1) Serviciul Vamal este condus de un director, asistat de unul sau mai mulți adjuncți, numărul cărora se stabilește de Guvern, la propunerea ministrului.

(2) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează în condițiile legii de către ministrul finanțelor.

(3) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale adjuncților se efectuează, în condițiile legii, de către ministrul finanțelor, la propunerea directorului.

(4) Actele oficiale sau administrative sînt semnate de către director, care poate să delege prin ordin acest drept persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Serviciului Vamal.

(5) Directorul Serviciului Vamal:

a) emite și semnează ordine, dispoziții, circulare și indicații pentru asigurarea aplicării și implementării actelor normative relevante, precum și pentru îndeplinirea propriilor responsabilități;

b) gestionează proprietatea organelor vamale, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) asigură executarea actelor legislative, decretelor Președintelui Republicii Moldova, ordonanțelor, hotărîrilor și dispozițiilor Guvernului;

d) asigură realizarea sarcinilor și funcțiilor Serviciului Vamal și poartă răspundere personală, în fața ministrului finanțelor, pentru îndeplinirea funcțiilor ce revin Serviciului Vamal;

e) aprobă și modifică, în cadrul efectivului-limită și al structurii aprobate de Guvern, statele de personal ale aparatului central al Serviciului Vamal și ale birourilor vamale;

f) aprobă regulamentul intern al Serviciului Vamal, regulamentele subdiviziunilor interne ale aparatului central al Serviciului Vamal și regulamentele birourilor și posturilor vamale;

g) numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, inclusiv ale celor cu statut special, în condițiile legii; angajează și eliberează din funcție personalul contractual, în condițiile legii; aplică față de funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special, precum și față de personalul contractual stimulări și sancțiuni disciplinare, în condițiile legii;

h) soluționează problemele activității operative, organizatorice, economico-financiare și asigurării materiale și sociale;

i) conferă grade de calificare funcționarilor publici și grade speciale funcționarilor publici cu statut special.

Capitolul III **STATUTUL COLABORATORULUI VAMAL**

Articolul 10. Personalul Serviciului Vamal

Personalul Serviciului Vamal este constituit din funcționari publici cu statut special (colaborator vamal) cărora li se aplică prevederile prezentei legi, funcționari publici cărora li se aplică prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și personal contractual (de deservire tehnică și auxiliar), în privința căruia se aplică prevederile legislației muncii.

Articolul 11. Drepturile colaboratorului vamal

În exercitarea obligațiilor de serviciu, colaboratorul vamal are dreptul:

a) să beneficieze de condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă;

b) să beneficieze de stabilitate în funcția deținută;

c) să beneficieze de salariu, compensații, retribuiri pentru performanță;

d) să beneficieze de asigurare financiară, materială, medicală, de pensie;

e) să primească informația și materialele necesare îndeplinirii obligațiilor de serviciu;

f) să fie informat de administrația Serviciului Vamal despre drepturile și obligațiile sale privind dezvoltarea carierei, evaluarea performanțelor și oportunitățile de promovare în conformitate cu prevederile și procedurile prevăzute de legislație;

g) să fie promovat conform pregătirii profesionale, capacităților intelectuale, rezultatelor evaluării performanțelor, rezultatelor obținute și nivelului de calificare;

h) să se dezvolte profesional în conformitate cu prezenta lege;

i) să întemeieze organizații sindicale și să adere la ele;

j) să participe la adunările din cadrul organelor vamale, conform atribuțiilor de serviciu sau care-i vizează direct;

k) să înainteze propuneri de îmbunătățire a activității Serviciului Vamal;

l) să i se acorde protecție de stat a integrității fizice și morale față de pericolele la care este expus ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în legătură cu acestea;

m) să aibă acces liber la dosarul său personal și la datele sale personale și profesionale incluse în Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici;

n) să fie informat cu privire la toate deciziile care îl vizează în mod direct;

o) să cumuleze în cadrul organului vamal în care își desfășoară activitatea atribuțiile funcției sale cu atribuțiile funcției temporar vacante, fapt confirmat prin actul administrativ al conducătorului;

p) să beneficieze de condiții pentru perfecționarea pregătirii profesionale;

q) să conteste informațiile care îi lezează drepturile, onoarea, demnitatea și reputația profesională, inclusiv să solicite efectuarea unei anchete de serviciu în acest sens;

r) să aplice forța fizică, mijloacele speciale și arma din dotare în modul și în cazurile prevăzute de legislație.

Articolul 12. Obligațiile colaboratorului vamal

Colaboratorul vamal este obligat:

a) să respecte și să asigure respectarea Constituției Republicii Moldova, a legilor și altor acte normative, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

b) să respecte jurământul depus, regulamentele de ordine interioară și Codul de conduită al colaboratorului vamal, cerințele fișei postului, precum și să raporteze, conform procedurilor de serviciu, abaterile grave de la etica profesională, în special faptele de comportament corupțional;

c) să fie disciplinat și vigilent, să manifeste inițiativă și perseverență, să-și îndeplinească conștiincios îndatoririle de serviciu prevăzute de legislație;

d) să îndeplinească instrucțiunile de serviciu, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor organului vamal;

e) să-și perfecționeze în permanență pregătirea profesională;

f) să păstreze informația oficială cu accesibilitate limitată și să nu divulge informația care i-a devenit cunoscută în exercițiul funcțiunii;

g) să informeze în mod corect și în limitele responsabilităților profesionale persoanele fizice și juridice interesate;

h) să folosească patrimoniul și echipamentul din dotare în scopul îndeplinirii corespunzătoare a îndatoririlor de serviciu și să nu le folosească în scopuri personale;

i) să depună, în condițiile legislației, declarațiile cu privire la conflictele de interese și cu privire la venituri și proprietate;

j) să comunice directorului, în scris, orice influențe necorespunzătoare.

Articolul 13. Exercițiul funcțiunii

Se consideră a fi în exercițiul funcțiunii colaboratorul care:

- a) îndeplinește obligațiile de serviciu prevăzute în fișa postului, în prezenta lege și în alte acte normative;
- b) îndeplinește obligațiile de serviciu în timpul sau în afara orelor de program, în caz de necesitate stringentă, inclusiv studiul profesional cu trimitere din partea Serviciului Vamal;
- c) participă la întruniri, exerciții, competiții și la alte activități al căror inițiator ori participant este Serviciul Vamal;
- d) se deplasează spre și de la locul de serviciu, se află în deplasare de serviciu, execută misiuni de serviciu;
- e) îndeplinește alte acțiuni declarate de instanța de judecată ca fiind savârșite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Articolul 14. Restricții

(1) Nu poate fi angajat și nu se poate afla în exercițiul funcțiunii colaboratorul:

- 1) care a fost anterior destituit din organele vamale pentru fapte ilicite ce au discreditat statutul de colaborator vamal;
- 2) cu antecedente penale;
- 3) declarat incapabil sau cu capacitate de exercițiu limitată printr-o hotărîre judecătorească definitivă;
- 4) care este soț/soție, rudă sau afîn de gradul I sau II cu o persoană fizică afiliată unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal. Persoana fizică afiliată persoanei juridice poate fi:
 - a) organul executiv unipersonal, fondatorul, membrul organului executiv colegial și persoana cu funcție de răspundere din cadrul organului executiv al persoanei juridice respective;
 - b) membrul consiliului de observatori, al consiliului de directori, precum și membrul comisiei de cenzori a persoanei juridice respective;
 - c) persoana care, în mod individual sau împreună cu alte persoane, deține o poziție de control al capitalului persoanei juridice respective;
 - d) persoana care acționează în numele și pe contul persoanei juridice respective;
 - e) persoana în numele și pe contul căreia acționează persoana juridică respectivă;
 - f) persoana care acționează împreună cu persoana juridică respectivă;
 - g) persoana care, împreună cu persoana juridică respectivă, se află sub controlul unei terțe persoane;
 - h) persoana a cărei afiliere este demonstrată de Serviciul Vamal;
- 5) care este soț/soție, rudă sau afîn de gradul I sau II cu o persoană fizică angajată, cu un fondator/asociat sau cu o persoană cu funcție de conducere a persoanei juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal;
- 6) care, la angajare, a tănuit informații ce împiedică aflarea ei în serviciul vamal.

(2) Colaboratorul vamal aflat în una dintre situațiile prevăzute la alin.(1) pct. 4) și 5), în termen de 30 de zile, urmează să le înlăture, în caz contrar acesta urmînd să fie destituit din serviciu conform art. 40 din prezenta lege.

(3) Colaboratorul vamal nu este în drept:

a) să exercite o altă funcție remunerată, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație;

b) să exercite personal sau prin intermediul unui terț activitate de întreprinzător;

c) să fie membru al organului de conducere al unei organizații comerciale;

d) să fie împuternicitul sau reprezentantul unui terț în organul vamal;

e) să utilizeze în alte scopuri decît cele de serviciu mijloacele tehnice, materiale și de asigurare informațională, mijloacele financiare, alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;

f) să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acestuia sau familiei sale, legate de exercitarea obligațiilor de serviciu, cu excepțiile prevăzute de legislație;

g) să plece în deplasări de serviciu în străinătate din contul unor persoane fizice și juridice, cu excepția deplasărilor efectuate în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte sau cu acordurile mutuale interstatale, sau cu acordurile autorităților publice cu organizații internaționale;

h) să facă uz de serviciu în interesul unor partide, asociații obștești, inclusiv religioase;

i) să abuzeze de calitatea oficială și să compromită, prin activitatea sa privată sau publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte.

(4) În Serviciul Vamal este inadmisibilă crearea de structuri ale partidelor, ale asociațiilor obștești, inclusiv religioase, cu excepția sindicatelor.

(5) Colaboratorul vamal este obligat să transmită în administrare fiduciară unei alte persoane, pe perioada serviciului în organul vamal, cota sa (pachetul de acțiuni) din fondul statutar al organizației comerciale, în modul stabilit de legislație.

Articolul 15. Aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc

(1) Colaboratorul vamal este în drept să aplice, în exercițiul funcțiunii, forța fizică. De asemenea, după o pregătire corespunzătoare, colaboratorul vamal este în drept să dețină și să folosească armele și mijloacele speciale din dotare.

(2) Modul de aplicare a forței fizice, precum și de deținere și utilizare a armelor și mijloacelor speciale este stabilit de Legea privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc.

(3) Lista colaboratorilor vamali abilitați cu acest drept este stabilită de director.

Articolul 16. Protecția juridică a colaboratorului vamal

(1) Colaboratorul vamal aflat în exercițiul funcțiunii se află sub protecția statului și a legii. Persoana, onoarea și demnitatea lui sînt ocrotite prin lege.

(2) Colaboratorul vamal și membrii familiei sale au dreptul la protecție din partea statului împotriva amenințărilor și violențelor la care sînt sau ar putea fi supuși ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu aceasta.

(3) Nimeni altcineva decît persoanele abilitate prin lege nu au dreptul să intervină în activitatea colaboratorului vamal. Acțiunile colaboratorului vamal se prezumă legitime pînă la proba contrarie.

Articolul 17. Gradele speciale și funcțiile în Serviciul Vamal

(1) Gradele speciale ale Serviciului Vamal sînt următoarele:

- a) locotenent al serviciului vamal;
- b) locotenent-major al serviciului vamal;
- c) căpitan al serviciului vamal;
- d) maior al serviciului vamal;
- e) locotenent-colonel al serviciului vamal;
- f) colonel al serviciului vamal;
- g) general-maior al serviciului vamal;
- h) general-locotenent al serviciului vamal;
- i) general-colonel al serviciului vamal.

(2) Funcțiile din Serviciul Vamal și gradele speciale corespunzătoare acestor funcții se grupează astfel:

- a) efectivul de comandă mediu: locotenent al serviciului vamal; locotenent-major al serviciului vamal; căpitan al serviciului vamal;
- b) efectivul de comandă superior: maior al serviciului vamal; locotenent-colonel al serviciului vamal; colonel al serviciului vamal;
- c) efectivul de comandă suprem: general-maior al serviciului vamal; general-locotenent al serviciului vamal; general-colonel al serviciului vamal.

Articolul 18. Condițiile generale de conferire a gradelor speciale

(1) Gradul special se conferă în conformitate cu funcția deținută.

(2) Gradele speciale conferite colaboratorului vamal se clasifică în grade speciale inițiale și grade speciale ulterioare.

(3) Gradele speciale de pînă la gradul de colonel al serviciului vamal inclusiv se conferă de către directorul Serviciului Vamal.

(4) Gradele speciale de la gradul de general-maior al serviciului vamal în sus se conferă de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea ministrului finanțelor.

(5) Gradele speciale ulterioare de pînă la gradul de colonel al serviciului vamal inclusiv pot fi conferite și în perioada de studii în instituțiile de învățămînt de profil (la trimiterea Serviciului Vamal), în conformitate cu funcția deținută pînă la începutul studiilor. După absolvirea instituției de învățămînt sau a

doctoranturii, gradul special ulterior se conferă în conformitate cu funcția în care este numit colaboratorul vamal.

(6) La numirea în funcția care prevede conferirea de grade speciale de la gradul de maior al serviciului vamal în sus, inițial se poate conferi un grad special nu mai înalt de gradul de maior, în cazul în care persoana a deținut un grad de calificare de funcționar public, un grad special sau un grad militar.

(7) Gradele speciale ulterioare se conferă succesiv în concordanță cu funcția deținută și la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, cu excepțiile prevăzute la alin. (6).

(8) Prin derogare de la prevederile alin. (7), gradul special ulterior se poate conferi:

a) ca mențiune pentru atitudine conștiincioasă față de îndeplinirea obligațiilor de serviciu pînă la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, dar nu mai înalt de gradul special corespunzător funcției deținute, cu condiția ca mențiunea să fie conferită la expirarea a cel puțin o jumătate din termenul de deținere a gradului precedent;

b) la expirarea termenului de deținere a gradului special, pentru merite deosebite, cu o treaptă superioară gradului special corespunzător funcției deținute.

(9) În cazul deținerii unui grad special, a unui grad militar sau a unui grad științific, gradul ulterior se conferă cu o treaptă superioară gradului special corespunzător funcției deținute, pînă la gradul de colonel al serviciului vamal inclusiv.

(10) Înainte de termen sau cu o treaptă superioară gradului special corespunzător funcției deținute se conferă, de către directorul Serviciului Vamal, grad special pînă la gradul de colonel al serviciului vamal inclusiv.

(11) Gradul special ulterior poate fi conferit înainte de expirarea termenului de deținere a gradului precedent sau cu o treaptă superioară gradului special corespunzător funcției deținute cîte o singură dată pe parcursul serviciului în organele vamale.

(12) Se interzice stabilirea unei alte ordini de conferire a gradelor speciale decît cea prevăzută în prezenta lege.

Articolul 19. Termenele de deținere a gradelor speciale

(1) Se stabilesc următoarele termene de deținere a gradelor speciale pentru efectivul de comandă mediu și efectivul de comandă superior:

- a) locotenent al serviciului vamal – 2 ani;
- b) locotenent-major al serviciului vamal – 2 ani;
- c) căpitan al serviciului vamal – 3 ani;
- d) maior al serviciului vamal – 4 ani;
- e) locotenent-colonel al serviciului vamal – 5 ani.

(2) Pentru gradul special de la colonel al serviciului vamal în sus nu se stabilesc termene de deținere.

(3) Pentru colaboratorii vamali care au studii superioare profesionale și exercită serviciul în organele vamale la specialitatea specifică activității vamale,

termenul de deținere a gradului special de locotenent al serviciului vamal este de un an.

(4) Gradul special ulterior corespunzător funcției deținute se conferă colaboratorului vamal după expirarea termenului de deținere a gradului precedent.

(5) În calculul termenului de aflare în grad special nu se includ următoarele perioade:

a) de aflare în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului cu vârsta de pînă la 3 ani;

b) de aflare în concediu pentru îngrijirea copilului cu vârsta de pînă la 6 ani;

c) de retrogradare din gradul special;

d) de suspendare a duratei de muncă pe o perioadă ce depășește 60 de zile lucrătoare.

Articolul 20. Neconferirea în termen a gradului special ulterior

Nu poate fi propus pentru conferire de grad special ulterior colaboratorul vamal care are sancțiuni disciplinare nestinse sau căruia i s-a intentat acțiune penală ori i se face anchetă de serviciu privitor la încălcarea disciplinei de serviciu. În caz de achitare sau de finalizare a anchetei de serviciu printr-un raport privind lipsa de încălcări, colaboratorul vamal poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior.

Articolul 21. Particularitățile conferirii gradelor speciale și calculării vechimii în muncă în organele vamale

(1) La angajare în organele vamale, funcționarilor publici din instanțele de judecată, din organele procuraturii, din Ministerul Justiției, din Ministerul Finanțelor, din Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, militarilor, persoanelor din corpul de comandă al Ministerului Afacerilor Interne li se conferă grade speciale în corespundere cu art.18 și 19 din prezenta lege.

(2) În vechimea în organele vamale a persoanelor indicate la alin. (1) se includ și anii de muncă (serviciu) în alte organe.

Articolul 22. Semnele distinctive ale colaboratorului vamal

(1) Semnele distinctive ale colaboratorului vamal sînt uniforma, însemnele și legitimația.

(2) Colaboratorii vamali poartă uniformă, atribuită gratuit, precum și însemnele organelor vamale. Modelul uniformei, însemnele și normele de asigurare cu acestea se aprobă de Guvern. Regulile de purtare a uniformei și a însemnelor sînt stabilite prin ordinul directorului.

(3) La cerere, colaboratorul vamal își confirmă statutul special în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu prin prezentarea legitimației de serviciu. Modelul și ordinea de eliberare a legitimației de serviciu sînt stabilite prin ordinul directorului.

(4) Se interzice ca uniforma, însemnele sau legitimația persoanelor juridice să fie identice sau similare cu cele ale Serviciului Vamal.

Capitolul IV SERVICIUL COLABORATORULUI VAMAL

Secțiunea 1

Timpul de muncă și timpul de odihnă al colaboratorului vamal

Articolul 23. Timpul de muncă

(1) Durata normală a timpului de muncă pentru colaboratorii vamali nu poate depăși 40 ore pe săptămână.

(2) La dispoziția scrisă a directorului, colaboratorii vamali pot fi atrași, în conformitate cu prevederile legislației muncii, la muncă suplimentară, la muncă în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare în legătură cu interesele de serviciu sau în alte situații temeinic justificate, astfel încât să se asigure și continuitatea serviciului și restabilirea capacității de muncă.

(3) Retribuirea muncii suplimentare și a muncii prestate în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare se efectuează în conformitate cu legislația.

Articolul 24. Concediile

Colaboratorului vamal i se acordă următoarele concedii:

- a) concediu de odihnă anual;
- b) concediu suplimentar (pentru vechime în muncă în organele vamale, pentru îndeplinire a obligațiilor de serviciu în condiții dăunătoare, din alte motive prevăzute de legislație);
- c) concediu neplătit;
- d) concedii sociale.

Articolul 25. Concediul de odihnă anual

(1) Colaboratorului vamal i se acordă un concediu de odihnă anual plătit, cu o durată de 35 de zile calendaristice, cu excepția zilelor de sărbătoare nelucrătoare. Concediul poate fi acordat integral sau divizat, cu condiția ca una dintre părți să nu fie mai mică de 14 zile calendaristice.

(2) Înlocuirea concediului de odihnă anual nefolosit prin compensație în bani nu se admite, cu excepția cazurilor de încetare a raporturilor de serviciu sau de suspendare a raporturilor de serviciu în temeiul art. 52 lit. a), b), f) și h), precum și al art. 54 alin. (1) lit. b), f) și g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. În cazurile specificate în prezentul alineat, colaboratorul vamal are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale (de bază și suplimentar) nefolosite.

Articolul 26. Concediul suplimentar

(1) Colaboratorului vamal i se acordă anual concediu suplimentar plătit:

- a) de 3 zile calendaristice – pentru vechime în muncă de peste 5 ani;

- b) de 5 zile calendaristice – pentru vechime în muncă de peste 10 ani;
- c) de 10 zile calendaristice – pentru vechime în muncă de peste 15 ani;
- d) de 15 zile calendaristice – pentru vechime în muncă de peste 20 ani.

(2) Colaboratorii vamali care lucrează în condiții vătămătoare, beneficiază de un concediu de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de cel puțin 4 zile calendaristice. Durata concretă a concediului de odihnă anual suplimentar plătit este stabilită prin contractul colectiv de muncă, în baza nomenclatorului respectiv aprobat de Guvern.

(3) Concediile suplimentare prevăzute la alin. (1) și (2) se însumează concediului de odihnă anual.

Articolul 27. Concediul neplătit și concediile sociale

(1) Colaboratorului vamal, din motive familiale și din alte motive întemeiate, i se poate acorda, la cerere, concediu neplătit, durata totală a căruia nu poate depăși 60 zile lucrătoare.

(2) Concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă colaboratorului vamal conform dispozițiilor generale. Baza de calcul a indemnizațiilor de maternitate, a indemnizației pentru creșterea copilului și a indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către colaboratorul vamal în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul a indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea colaboratorului vamal o constituie venitul mediu lunar al acestuia. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al colaboratorului vamal, din bugetul de stat.

Secțiunea a 2-a

Angajarea în cadrul Serviciului Vamal

Articolul 28. Condițiile de angajare

(1) Pot fi colaboratori vamali cetățenii Republicii Moldova care posedă limba de stat, au studii superioare, sînt apti conform calităților individuale și profesionale, precum și stării de sănătate, să exercite funcțiile Serviciului Vamal.

(2) Angajarea în Serviciul Vamal este benevolă.

(3) Informația privind funcțiile vacante și condițiile de ocupare a lor este dată publicității. Publicitatea se asigură prin intermediul mijloacelor de informare în masă, plasării informației pe pagina web a Serviciului Vamal, pe portalul guvernamental unic al funcțiilor publice www.cariere.gov.md și afișării acesteia pe panoul informațional la sediul aparatului central al Serviciului Vamal.

(4) La angajare în Serviciul Vamal se prezintă:

- a) cererea;
- b) buletinul de identitate;
- c) carnetul de muncă;
- d) diploma de studii;

- e) certificatul medical;
- f) cazierul judiciar;
- g) livretul militar sau adeverința de recrut.

(5) La angajare în Serviciul Vamal, actele indicate la alin. (4) sînt verificate în modul stabilit de legislație.

(6) După angajare în Serviciul Vamal, colaboratorii vamali sînt supuși înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu Legea cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat.

(7) După angajare în Serviciul Vamal, colaboratorii vamali își exprimă în scris acordul cu privire la testarea integrității profesionale în conformitate cu Legea privind testarea integrității profesionale.

Articolul 29. Numirea în funcția de colaborator vamal

(1) Candidatul selectat este numit în funcția de colaborator vamal prin ordinul directorului.

(2) Ordinul de numire are formă scrisă și conține temeiul legal al numirii, modalitatea de angajare, numele persoanei numite, funcția, data la care aceasta urmează să înceapă exercitarea funcției, drepturile salariale, gradul special, perioada de probă și numele mentorului.

(3) Numirea în funcție se face pe o perioadă nedeterminată, cu excepțiile prevăzute de legislație.

(4) Ordinul de numire, la care se anexează fișa postului de care persoana a luat cunoștință sub semnătură, se aduce la cunoștința acesteia. O copie de pe ordinul și fișa postului se înmînează persoanei și conducătorului ierarhic superior al acesteia.

Articolul 30. Perioada de probă pentru colaboratorul vamal debutant

(1) Durata perioadei de probă este de 6 luni.

(2) Perioada de probă are drept scop verificarea cunoștințelor, abilităților și aptitudinilor profesionale ale angajatului, formarea practică a acestuia, precum și cunoașterea specificului și exigențelor funcției de colaborator vamal.

(3) Angajatul se numește în funcție ca debutant. Activitatea debutantului se va desfășura sub îndrumarea unui mentor desemnat prin ordinul de numire, care este un colaborator vamal experimentat din cadrul subdiviziunii în care este angajat debutantul.

(4) La expirarea perioadei de probă, debutantul este:

a) confirmat, prin ordin separat, în funcția de colaborator vamal, cu acordarea gradului special, dacă a obținut la evaluarea activității profesionale calificativul de cel puțin „satisfăcător”;

b) eliberat, dacă a obținut la evaluarea activității profesionale calificativul „nesatisfăcător”.

(5) Evaluarea activității profesionale a debutantului se face conform Regulamentului cu privire la evaluarea colaboratorilor vamali, aprobat de directorul Serviciului Vamal.

(6) Perioada de probă nu se aplică persoanelor numite într-o funcție din efectivul de comandă suprem, persoanelor care anterior au exercitat funcție de demnitate publică, persoanelor care au activat în calitate de funcționari publici de conducere de nivel superior, sau persoanelor care au activat anterior într-o funcție publică cu statut special în cadrul altor autorități publice.

(7) Prin derogare de la prevederile alin. (6) perioada de probă se aplică persoanei care a exercitat anterior o funcție publică, însă a fost eliberată din funcție ca urmare a obținerii calificativului „nesatisfăcător” la evaluarea activității profesionale.

(8) Perioada de probă se ia în considerare la calculul vechimii în muncă a colaboratorului vamal, cu excepția cazului când debutantul este eliberat pentru calificativul „nesatisfăcător”.

Articolul 31. Jurământul colaboratorului vamal

(1) La expirarea perioadei de probă și după confirmarea în funcția de colaborator vamal, angajatul depune, în termen de 10 zile, jurământul de credință cu următorul cuprins: „Jur solemn să respect Constituția Republicii Moldova, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să apăr suveranitatea, securitatea economică, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, să execut în mod obiectiv și imparțial legile țării, să îndeplinesc conștiincios obligațiile care îmi revin în exercitarea funcției și să respect Codul de conduită al colaboratorului vamal”.

(2) Jurământul se depune într-o atmosferă solemnă și în fața simbolurilor de stat, se semnează de către colaboratorul vamal respectiv și se păstrează în dosarul personal al acestuia.

(3) Refuzul depunerii jurământului are ca efect destituirea din funcție a colaboratorului vamal.

Articolul 32. Modalitățile de ocupare a funcției de colaborator vamal

(1) Ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de colaborator vamal se face prin:

- a) concurs;
- b) promovare;
- c) transfer;
- d) detașare;
- e) asigurare a interimatului funcției de conducere.

(2) Concursul se organizează, de regulă, după aplicarea modalităților de ocupare a funcției de colaborator vamal specificate la alin. (1) lit. b) și c).

Articolul 33. Concursul pentru ocuparea funcției de colaborator vamal

(1) Concursul pentru ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de colaborator vamal are la bază principiile competiției deschise, transparenței, competenței și meritelor profesionale, precum și principiul egalității accesului la funcțiile de colaborator vamal pentru fiecare cetățean.

(2) Procedura de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de colaborator vamal se reglementează de Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs, aprobat de Guvern.

Articolul 34. Promovarea colaboratorului vamal

(1) Promovarea este modalitatea de dezvoltare a carierei colaboratorului vamal prin ocuparea unei funcții publice superioare celei exercitate.

(2) Promovarea colaboratorului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 35. Transferul colaboratorului vamal

Transferul colaboratorului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 36. Detașarea colaboratorului vamal

(1) Prin detașare se înțelege trecerea temporară a colaboratorului vamal la o altă autoritate publică sau într-o altă funcție în cadrul Serviciului Vamal.

(2) În cadrul unor instituții ale serviciului diplomatic al Republicii Moldova pot fi instituite funcții de consilier pe problemele vamale (atașați vamali). Numărul de unități este stabilit de Guvern. La revenirea în Republica Moldova în legătură cu încheierea misiunii, atașații vamali și membrii familiilor lor beneficiază de scutirile și înlesnirile prevăzute de Legea cu privire la serviciul diplomatic.

(3) Alte aspecte ce țin de detașarea la o altă autoritate publică se efectuează în conformitate cu Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(4) Detașarea într-o altă funcție în cadrul Serviciului Vamal se dispune de director pentru o perioadă de cel mult un an. Perioada detașării poate fi prelungită cu încă cel mult un an numai cu acordul colaboratorului vamal.

(5) Detașarea se poate dispune doar dacă pregătirea profesională a colaboratorului vamal corespunde atribuțiilor și responsabilităților funcției în care urmează să fie detașat.

(6) Pe perioada detașării, colaboratorul vamal își păstrează funcția. Ocuparea acesteia de către un alt colaborator vamal se face pe o perioadă determinată.

(7) Pe perioada detașării într-o altă funcție în cadrul Serviciului Vamal, colaboratorul vamal are dreptul la compensarea integrală a cheltuielilor de transport, tur-retur, cel puțin o dată pe lună, precum și cel al cazării. Salarizarea, în caz de detașare, va fi efectuată de unitatea la care va lucra salariatul. Dacă, la noul loc de muncă, condițiile de salarizare sau timpul de odihnă diferă de cele de care beneficia salariatul la unitatea care a dispus detașarea, acestuia i se vor aplica condițiile mai favorabile.

(8) La expirarea termenului de detașare, colaboratorul vamal este reîncadrat în funcția exercitată pînă la detașare, începînd cu ziua următoare expirării termenului de detașare.

(9) Directorul poate înceta detașarea într-o altă funcție în cadrul Serviciului Vamal înainte de termen prin ordin.

Articolul 37. Interimatul funcției publice de conducere.

Asigurarea de către colaboratorul vamal a interimatului unei funcții publice de conducere se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Secțiunea a 3-a

Suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale colaboratorului vamal

Articolul 38. Suspendarea raporturilor de serviciu și reîncadrarea în funcție

(1) Suspendarea raporturilor de serviciu a colaboratorului vamal și reîncadrarea acestuia în funcție se efectuează conform prevederilor Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(2) În cazurile suspendării raporturilor de serviciu pe durata efectuării anchetei de serviciu, la reîncadrarea în funcție a salariatului, salariul pentru perioada suspendării se plătește de către angajator.

Articolul 39. Condițiile de încetare a raporturilor de serviciu ale colaboratorului vamal

(1) Raporturile de serviciu încetează în următoarele cazuri:

- a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților;
- b) demisie;
- c) eliberare din funcție;
- d) destituire.

(2) Încetarea raporturilor de serviciu în cazurile prevăzute la alin. (1) se efectuează conform prevederilor Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 40. Destituirea din funcție a colaboratorului vamal

(1) Destituirea din funcție a colaboratorului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(2) Destituirea din serviciu a colaboratorului vamal poate avea loc și în următoarele cazuri:

- a) aflarea colaboratorului vamal în una din situațiile specificate la art.14 din prezenta lege;
- b) constatarea unei abateri disciplinare grave, prevăzute la art. 50 din prezenta lege.

Capitolul V

DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ ȘI STIMULAREA

Articolul 41. Dezvoltarea profesională

(1) Serviciul Vamal asigură dezvoltarea profesională inițială și continuă a colaboratorilor vamali. Condițiile de urmare a cursului se stabilesc de către Serviciul Vamal.

(2) Procesul de dezvoltare profesională a colaboratorilor vamali poartă un caracter continuu, sistematic și planificat.

(3) Alte reglementări privind dezvoltarea profesională sînt prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv de reglementările interne ale Serviciului Vamal.

Articolul 42. Finanțarea procesului de dezvoltare profesională

(1) Din bugetul anual propriu se alocă mijloace pentru finanțarea procesului de dezvoltare profesională inițială și continuă a colaboratorilor vamali, în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare.

(2) Serviciul Vamal poate achiziționa servicii de instruire de la diferiți prestatori ai serviciilor de instruire care au statut de persoană juridică sau fizică.

Articolul 43. Condițiile specifice ale procesului de dezvoltare profesională

(1) Pe perioada în care colaboratorul vamal urmează diverse forme de dezvoltare profesională, el beneficiază de plata salariului în situația în care aceste formări sînt efectuate:

a) la inițiativa sau în interesul Serviciului Vamal;

b) la inițiativa colaboratorului vamal cu acordul scris al directorului.

(2) În cazul în care cursurile de dezvoltare profesională se organizează în afara localității unde își desfășoară activitatea colaboratorul vamal, atunci acesta beneficiază de compensarea cheltuielilor legate de deplasare.

(3) Colaboratorul vamal care urmează cursuri de dezvoltare profesională a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, precum și care urmează studii de masterat, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția celor urmate pe cont propriu, este obligat să-și asume angajamentul scris că, după terminarea cursurilor sau altor forme de instruire, va activa în cadrul serviciului public între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor de dezvoltare profesională. Modul de întocmire a angajamentului scris se stabilește de Guvern.

(4) În cazul nerespectării angajamentului specificat la alin.(3), precum și în cazul în care colaboratorul nu a absolvit din vina sa cursurile de dezvoltare profesională, acesta este obligat să restituie Serviciului Vamal cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii.

(5) Prevederile alin. (4) nu se aplică în cazul în care colaboratorul vamal nu mai deține funcția din motive neimputabile acestuia.

Articolul 44. Evaluarea performanțelor profesionale

Evaluarea performanțelor profesionale se realizează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și în baza criteriilor specifice Serviciului Vamal.

Articolul 45. Stimularea colaboratorului vamal

(1) Pentru îndeplinirea conștiincioasă a serviciului, colaboratorul vamal poate fi stimulat prin:

- a) exprimare de mulțumiri;
- b) premiere;
- c) cadou de preț;
- d) acordare a Diplomei de Onoare a Serviciului Vamal;
- e) decorare cu:
 - crucea „Pentru Merit clasa I”, „Pentru Merit clasa II”;
 - medaliile „Pentru Serviciu Impecabil clasa I, II, III”, „Veteran al Serviciului Vamal”, „Aniversarea Serviciului Vamal”, „Pentru cooperare”, „Pentru devotament în serviciu”;
 - insignele „Eminent al Serviciului Vamal” și „Colaborator Onorific al Serviciului Vamal”.
- f) revocarea înainte de termen a unei sancțiuni disciplinare;
- g) decorarea colaboratorului vamal cu armă personală.

(2) Pentru merite deosebite în îndeplinirea serviciului, precum și pentru exercitarea unor misiuni speciale, colaboratorului vamal i se poate acorda gradul special ulterior înainte de termen sau un grad mai înalt decât cel prevăzut pentru funcția deținută.

(3) Pentru vitejie în îndeplinirea serviciului sau pentru alte merite deosebite față de Patrie, colaboratorul vamal poate fi propus de către director spre decorare cu distincții de stat sau spre acordarea de titluri onorifice ale Republicii Moldova, în conformitate cu legislația.

(4) Decorarea colaboratorului vamal cu armă personală se efectuează, la decizia Consiliului colegial al Serviciului Vamal, prin ordin al directorului.

(5) Modelul medaliilor și insinelor se aprobă de director în coordonare cu Comisia Națională de Heraldică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Capitolul VI RETRIBUIREA ȘI GARANȚIILE SOCIALE

Articolul 46. Retribuirea muncii colaboratorului vamal

Salarizarea colaboratorului vamal se face în condițiile prevăzute de lege.

Articolul 47. Garanții sociale

(1) Viața, sănătatea și capacitatea de muncă ale colaboratorului vamal sînt supuse asigurării de stat obligatorii din bugetul de stat.

(2) Colaboratorul vamal beneficiază de pensie conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

(3) La încetarea serviciului în legătură cu demisia, transferul în altă autoritate publică, alegerea într-o funcție electivă în o autoritate publică, imposibilitatea îndeplinirii atribuțiilor, constatată prin examen medical de specialitate, sau în legătura cu pensionarea (anticipată ori la atingerea limitei de vîrstă), colaboratorul vamal primește o indemnizație unică pentru vechime în muncă în organele de drept, după cum urmează:

3 salarii medii lunare – pentru vechime în muncă de peste 5 ani;

5 salarii medii lunare – pentru vechime în muncă de peste 10 ani;

10 salarii medii lunare – pentru vechime în muncă de peste 15 ani;

15 salarii medii lunare – pentru vechime în muncă de peste 20 ani.

(4) În caz de mutilare (rănire, traumă, contuzie) în legătură cu exercițiul funcțiunii, colaboratorului vamal i se plătește o indemnizație unică, în funcție de gravitatea mutilării, în următoarele mărimi:

a) ușoară – 3 salarii lunare;

b) medie – 5 salarii lunare;

c) gravă – 7 salarii lunare.

(5) În caz de eliberare din serviciu pe motiv de clasare ca fiind inapt pentru serviciu ca urmare a unei mutilări (răniri, traume, contuzii) în legătură cu exercițiul funcțiunii, colaboratorului vamal i se plătește o indemnizație unică determinată din calculul unui salariu mediu lunar pe parcursul ultimelor 6 luni pînă la survenirea cazului asigurat, pentru fiecare procent de pierdere a capacității profesionale, calculată conform ultimei funcții deținute.

(6) În caz de invaliditate a colaboratorului vamal survenită în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, sau după încetarea serviciului în organele vamale, însă ca urmare a unei afecțiuni din perioada serviciului, în lipsă de teme pentru primirea pensiei de vechime în muncă, pînă la restabilirea capacității de muncă, colaboratorului vamal i se plătește o compensație lunară, raportată la salariul lunar conform ultimei funcții deținute, în următoarele proporții:

a) de 100% – pentru gradul I de invaliditate;

b) de 80% – pentru gradul II de invaliditate;

c) de 60% – pentru gradul III de invaliditate.

(7) Colaboratorul vamal care primește compensația prevăzută la alin. (6) nu beneficiază concomitent și de pensia de invaliditate.

(8) Indemnizația unică a colaboratorului vamal decorat cu distincție de stat a Republicii Moldova în perioada serviciului în organele vamale se majorează cu 2 salarii medii lunare.

(9) Colaboratorii vamali au dreptul la asistență medicală și tratament medical ambulatoriu și staționar din contul statului, în modul stabilit de legislație. Colaboratorii vamali care întrunesc condițiile stabilite de Legea cu privire la veterani, au dreptul, în mod gratuit, o dată în 3 ani, la bilete de tratament balneosanatorial.

(10) Dacă, în exercițiul funcțiunii, colaboratorului vamal i se cauzează leziuni corporale, care însă îi permit exercitarea în continuare a atribuțiilor de serviciu, acestuia i se acordă o indemnizație unică echivalentă cu 5 salarii medii lunare. Dacă, în exercițiul funcțiunii, lucrătorului vamal i se cauzează leziuni corporale care îl fac incapabil să-și exercite atribuțiile de serviciu, acestuia i se acordă o indemnizație unică la momentul cauzării leziunii, în mărime de 5 salarii medii lunare, în raport cu ultima lui funcție în organul vamal, precum și, timp de 10 ani, diferența dintre salariul mediu lunar pentru ultima lui funcție în organul vamal și cuantumul pensiei.

(11) În cazul decesului colaboratorului vamal în exercițiul funcțiunii, familia sa primește o indemnizație unică echivalentă cu mijloacele bănești de întreținere pe 10 ani ale decedatului în raport cu ultima lui funcție în Serviciul Vamal. Minorilor întreținuți de cel decedat li se acordă un ajutor lunar suplimentar echivalent cu suma medie a salariului lunar al acestuia, în raport cu ultima lui funcție în Serviciul Vamal, pînă la împlinirea vârstei de 18 ani sau, dacă își fac studiile la secția de zi, pînă la atingerea vârstei de 23 ani. Funerariile colaboratorului vamal decedat în exercițiul funcțiunii se efectuează din contul subdiviziunii în care a activat.

(12) Prejudiciul cauzat bunurilor colaboratorului vamal în legătură cu exercitarea atribuțiilor sale de serviciu se repară integral de către Serviciul Vamal.

(13) Dreptul la transport gratuit se asigură din contul Serviciului Vamal în următoarele cazuri:

a) transportul colaboratorului vamal, inclusiv al membrilor familiilor sale și bunurilor lor personale, legat de transferul colaboratorului vamal;

b) transportul corpului neînsuflăit al colaboratorului vamal decedat în exercițiul funcțiunii și transportul persoanelor care îl însoțesc, transportul membrilor familiei sale și al bunurilor lor personale în localitatea în care vor domicilia pe teritoriul Republicii Moldova.

(14) Colaboratorul vamal aflat în exercițiul funcțiunii circulă în mod gratuit în toate tipurile de transport public. În cazul în care colaboratorul vamal suportă cheltuieli personale pentru folosirea transportului de serviciu, sau al altui mijloc de transport în scop de serviciu, aceste cheltuieli se rambursează la prezentarea explicațiilor aprobate și a confirmării plății.

(15) Colaboratorilor vamali li se garantează dreptul la acordarea de locuri în instituții preșcolare și școlare pentru copiii lor în termen de trei luni de la data depunerii cererii.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA COLABORATORULUI VAMAL

Articolul 48. Răspunderea colaboratorului vamal

(1) Pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, contravențiile sau infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției,

colaboratorul vamal poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională, penală, după caz.

(2) Răspunderea disciplinară reprezintă un ansamblu de norme care reglementează actele și faptele săvârșite de colaboratorul vamal în exercitarea atribuțiilor sale considerate a fi abateri disciplinare și sancțiunile care se aplică în modul corespunzător.

Articolul 49. Codul de conduită al colaboratorului vamal

(1) Regulile de conduită ale colaboratorului vamal, precum și exigențele de conduită sînt stabilite în Codul de conduită al colaboratorului vamal, aprobat de Guvern.

(2) Codul de conduită prescrie modul în care lucrătorul vamal trebuie să se comporte în relațiile cu persoanele fizice și juridice, colegii, conducătorii și subordonații, precum și cu ceilalți angajați.

(3) Codul de conduită este public.

(4) Colaboratorii vamali beneficiază de instruire privind standardele și aplicarea Codului de conduită, iar conducătorii sînt obligați să asigure implementarea acestuia.

(5) Nerespectarea Codului de conduită conduce la răspunderea disciplinară.

(6) Standardele de bază prevăzute în Codul de conduită, care includ relațiile cu persoanele fizice și juridice și alte persoane din afara Serviciului Vamal, vor fi anunțate în modul convenit.

(7) Serviciul Vamal asigură persoanele fizice și juridice cu proceduri disponibile public de depunere a plîngerilor privind comportamentul colaboratorilor vamali care contravine standardelor prevăzute în Codul de conduită.

Articolul 50. Abaterile disciplinare

(1) Constituie abateri disciplinare:

a) nerespectarea programului de muncă, inclusiv absența sau întîrzierea nemotivată la serviciu ori plecarea înainte de termenul stabilit în program, admisă în mod repetat;

b) intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal;

c) nerespectarea cerințelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidențialității informațiilor de care funcționarul public ia cunoștință în exercițiul funcției;

d) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum și dispozițiile conducătorului;

e) neglijența și/sau tergiversarea, în mod repetat, a îndeplinirii sarcinilor;

f) acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează;

g) încălcarea normelor de conduită a funcționarului public;

h) exprimarea sau manifestarea publică a preferințelor politice și favorizarea vreunui partid politic sau vreunei organizații social-politice în timpul exercitării atribuțiilor;

i) încălcarea prevederilor referitoare la obligații, conflict de interese și restricții stabilite prin lege;

j) încălcarea regulilor de organizare și desfășurare a concursului, a regulilor de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici;

k) alte fapte considerate ca abateri disciplinare în legislația din domeniul funcției publice și funcționarilor publici.

(2) Constituie abateri disciplinare grave, ce conduc la destituirea din serviciu, următoarele acțiuni comise intenționat sau din imprudență:

a) acțiunile care contribuie la trecerea bunurilor peste frontiera vamală cu încălcarea legislației vamale, dacă aceste acțiuni nu atrag răspundere penală;

b) reținerea, primirea spre păstrarea și eliberarea de bunuri, precum și de mijloace bănești fără perfectarea de documente în modul stabilit;

c) încălcarea modului stabilit de transmitere, utilizare și păstrare a ștampilei personale, a sigiliilor vamale, a ștampilelor și a documentelor de strictă evidență, având ca urmare pierderea sau utilizarea lor de către persoane neautorizate;

d) nerespectarea modului stabilit de perfectare a documentelor aferente operațiunilor vamale;

e) divulgarea informației oficiale cu accesibilitate limitată utilizate în activitatea de serviciu, pierderea documentelor, copiilor autentificate ce conțin asemenea informație;

f) acordarea de servicii prin uzul funcției în schimbul unei remunerații, unui serviciu sau altor beneficii;

g) efectuarea de operațiuni vamale în afara orelor de program, în alt loc decât cel stabilit, fără autorizarea șefului organului vamal, în cazul când autorizarea era obligatorie și nu a fost acordată;

h) stabilirea incorectă a valorii în vamă a mărfurilor, fapt prin care s-a prejudiciat statul în proporții mari;

i) folosirea în scopuri personale a oricăror sume de bani încasați ca taxe vamale, alte taxe, plăți sau alte mijloace financiare destinate Serviciului Vamal, dacă această acțiune nu atrage răspundere penală;

j) ofensa adusă cetățeanului și lezarea drepturilor lui în timpul efectuării operațiunilor vamale, constatate prin investigații de serviciu, cercetare sau hotărâre judecătorească definitivă.

Articolul 51. Sancțiunile disciplinare

Pentru comiterea abaterilor disciplinare, colaboratorului vamal i se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) mustrare aspră;

d) retrogradarea în funcție cu o treaptă pe un termen de pînă la 6 luni;

- e) retrogradare cu un grad special pe un termen de pînă la 6 luni;
- f) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție în decursul unui an;
- g) suspendarea dreptului de a fi avansat în trepte de salarizare pe o perioadă de la unu la doi ani.
- h) destituire din serviciu.

Articolul 52. Aplicarea sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică de către directorul Serviciului Vamal:

a) în termen de 6 luni de la data săvîrșirii abaterii, cu excepțiile prevăzute de legislație;

b) în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator, în urma efectuării unei anchete de serviciu, fără a lua în calcul timpul aflării colaboratorului vamal în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical.

(2) Sancțiunea disciplinară cu excepția avertismentului, nu poate fi aplicată decît după cercetarea prealabilă a faptei imputate de către comisia de disciplină. Cercetarea prealabilă impune aplicarea sancțiunii disciplinare după investigarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a colaboratorului vamal.

(3) La individualizarea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanțele în care aceasta a fost săvîrșită, de comportamentul colaboratorului vamal în timpul serviciului, precum și de existența altor sancțiuni disciplinare al căror termen nu a expirat.

(4) Constituirea, componența, atribuțiile comisiei de disciplină, precum și procedura de aplicare a sancțiunilor disciplinare se stabilesc prin ordinul directorului.

(5) Termenul de acțiune a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an de la data aplicării.

(6) Se consideră că colaboratorului vamal nu i s-a aplicat sancțiune disciplinară dacă pe parcursul unui an nu este supus unei noi sancțiuni.

(7) Actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE

Articolul 53

De la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 106-108, art.765), cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 54

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora actele normative necesare pentru executarea prezentei legi;
- c) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii cu privire la Serviciul Vamal

Invocînd prevederile conținute în *Programul de activitate a Guvernului Republicii Moldova „Integrare europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”*, recomandările experților și evaluatorilor Uniunii Europene în domeniul respectării și implementării de către Republica Moldova a angajamentelor stipulate în tratatele internaționale, a fost identificată necesitatea perfecționării cadrului legal privind activitatea Serviciului Vamal.

În acest context, unul dintre obiectivele principale este asigurarea în Republica Moldova a unui serviciu în activitatea vamală profesionist, neutru din punct de vedere politic, care exercită atribuțiile sale în interesul cetățeanului și al comunității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și conferirea legală a unui complex de măsuri în vederea protecției juridice și sociale a colaboratorilor vamali.

Astfel, în procesul continuu de reformare și optimizare a administrației publice, Serviciul Vamal întreprinde măsuri întru instituirea unui sistem vamal modern și eficient, în conformitate cu principiile și bunele practici din țările-membre ale U.E. și C.E și a elaborat prezentul proiect, urmărind în exclusivitate scopul de ajustare a cadrului legislativ la exigențele actuale de activitate în domeniul vamal.

În scopul atingerii obiectivelor enunțate, Republica Moldova a beneficiat de suportul consistent al experților oferiți de organismele Uniunii Europene, EUBAM.

Drept rezultat, proiectul *Legii cu privire la serviciul vamal* stabilește o nouă viziune cu privire organizarea și funcționarea Serviciului Vamal, statutul special al colaboratorilor vamali, precum și serviciul colaboratorului vamal.

Astfel, activitatea vamală este un gen special de activitate în cadrul serviciului public prin care se exercită funcțiile, drepturile și obligațiile colaboratorilor vamali, incluse în sistemul organelor de drept și al organelor securității statului.

Menționăm că, un motiv suplimentar pentru elaborarea acestui proiect servește și faptul, că potrivit Legii privind organele securității statului nr.619-XIII

din 31.10.1995, Serviciul Vamal face parte din sistemul organelor securității statului, fapt care, implicit, presupune exigențe deosebite pentru colaboratorii vamali și, concomitent, fundamentează necesitatea instituirii unor reglementări speciale, diferite de cele ale Codului muncii, în materia raporturilor de muncă cu colaboratorii vamali.

Serviciul Vamal are misiunea de a asigura securitatea economică a statului prin colectarea eficientă a taxelor și impozitelor, combaterea încălcărilor vamale, totodată facilitând comerțul internațional și protejând societatea, precum și aplicând uniform și imparțial legislația vamală.

Se stabilește expres funcțiile de bază ale Serviciului Vamal, care constau în implementarea politicii vamale, facilitarea comerțului, asigurarea respectării reglementărilor vamale la trecerea mărfurilor, mijloacelor de transport și persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova, perceperea drepturilor de import și drepturilor de export, efectuarea vămuirii, controlul și supravegherea vamală.

Proiectul reglementează funcțiile de bază, atribuțiile principale și structura Serviciului Vamal. Astfel, sub aspect structural, Serviciul Vamal este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor, care include aparatul central, birourile vamale și posturile vamale.

Conducerea Serviciului vamal este asigurată de un director. Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează de către ministrul finanțelor. Proiectul de lege prevede drepturile directorului.

Proiectul reglementează determinarea exactă a statutului colaboratorului vamal, personalul Serviciului Vamal, drepturile și împuternicirile colaboratorului vamal, obligațiile colaboratorului vamal, exercițiul funcțiunii, restricțiile pentru angajați, protecția juridică și socială a colaboratorului vamal.

Totodată, proiectul reglementează gradele speciale și funcțiile în Serviciul Vamal, condițiile generale de conferire a gradelor speciale, termenele de deținere a gradelor speciale, particularitățile conferirii gradelor speciale și calculării vechimii în muncă în organele vamale.

Totodată, un compartiment distinct al proiectului se referă la serviciul colaboratorului vamal, care cuprinde condițiile serviciului colaboratorului vamal, timpul de muncă, concediul colaboratorului vamal, condițiile de angajare, modalitățile de ocupare a funcției ocupate (concurs, promovare, transfer, permutarea, detașare și interimatul funcției de conducere), condițiile de încetare a raporturilor de serviciu (în circumstanțe ce nu depind de voința părților, demisie, eliberare din funcție, destitute).

Se instituie modul de evaluare a performanțelor, condiții specifice ale procesului de dezvoltarea profesională a colaboratorilor vamali și stimulările colaboratorilor vamali.

Se stabilește expres retribuirea muncii și garanțiile sociale de care dispun colaboratorii vamali (indemnizație unică, asistență medicală și tratament medical ambulatoriu și staționar din contul statului, bilete de tratament balneo-sanatorial,etc.).

Sunt prevăzute reglementări referitor la răspunderea colaboratorului vamal, abaterile disciplinare, sancțiunile disciplinare.

Specificăm că implementarea proiectului în cauză nu necesită alocarea unor sume bănești suplimentare din contul bugetului de stat.

În lumina celor relatate conchidem, că proiectul elaborat asigură implementarea unor norme oportune, prezentînd, de altfel, și o deosebită importanță practică, fără a implica cheltuieli financiare, motive din care considerăm necesară promovarea acestuia.

Ministrul Finanțelor

Octavian ARMAȘU